

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului : Parohiile cl. I. pe un an . . . 800 Lei Parohiile cl. II. 700 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . 600 Lei Pentru particulari 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor Concurs de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	--

Argumentele microfizice pentru dovedirea existenței personale a lui Dumnezeu.

Microfizica a deschis porțile unei lumi de basm. Cu mijloace de investigație dintre cele mai perfecționate, omul de știință s'a avântat la cunoașterea subteranelor materiei, subsolului empiric, în microscopic, microfizic și ultramicrofizic, iar rezultatele au fost fermecate și uimitoare.

Cel ce a suferit cele mai intense observații, cercetări și explorări a fost *clasicul atom* al lui *Leuchip*, *Democrit*, *Epicur* ori al lui *Lucrețiu*, care din indestructibilitatea și individualitatea sa distinctă a fost spart și fărâmițat într'o mulțime de fărâmituri.¹ La aceasta a ajutat mult *ultramicroscopul electronic*, deoarece știința depinde în progresul său de progresul tehnic al instrumentelor de investigație, care a descoperit că într'o bucățică mică de materie, cât o gămălie de ac, se află 20 de milioane de sisteme solare.²

Pur și simplu: douăzeci de milioane de sisteme solare, deoarece fiecare atom pentru sine cuprinde câte un sistem planetar în miniatură!

Iată la ce grad de perfectitudine a ajuns tehnica științifică de investigație, încât este în stare să descifreze minunile microcosmosului natural, sau ale microfizicului.³ S'a descoperit, adică, pe cale științifică perfect verificată, că

1 Vd.: H. Reichenbach, *Atome et cosmos*, Paris, Ed. Flammarion, 1934, p. 16 sqq.

2 Vezi la: M. von Ardenne: *Elektronen Uebermikroskopie*, Berlin, Springers Verlag, 1940, p. 6; apoi la: Al. Mironescu, *Microcosmul fizic și Indeterminismul*, în „*Caiete de filosofie*”, Nr. 6, București, Ed. Viața Literară, 1942, p. 249 sq.

3 Vezi și: André Leroi-Gourhan, *L'homme et la matière*, Paris, Albin Michel, 1943, p. 4 sq.; 16 sqq.; etc.

un atom material este alcătuit dintr'un *nucleu central* și dintr'o mulțime de corpuscule, sau unde, exact încă nu se știe, numite *electroni*, cari se învârt vertiginos, pe traectoriile lor, în jurul nucleului. Nucleul este încărcat cu sarcini electrice pozitive, sau cu pozitroni și protoni, electronii sunt încărcăți cu electricitate negativă.⁴

Mișcările lor de rotație sunt o minune planetară în miniatură de organizație și de armonie; studiul interiorului atomului oferă o variată bogăție de probleme ochiului cercetătorului, o abundentă hrană minții filosofului profan și o infinită mulțime de sugestii și idei, dintre care multe sunt prețioase și apologetului creștin.⁵

Câteva din aceste probleme, fenomene și sugestii vrem să le oferim și publicului teologic, care va fi astfel în măsură să cunoască deodată cu tainele microfizicului și câteva argumente raționale impecabile, care se pot construi pe realitatea microfizică, cu ajutorul principiului cauzal.

Științele fizice au sesizat de mult importanța microfizicului, căruia i-au dedicat ramuri speciale științifice, s'a născut astfel o *microfizică*, o *atomistică*, o *știință a electronului*, o *fizică nucleară*, ba chiar o *mistică microfizică* și chiar o *metafizică a microfizicului* sau o *micrometafizică*.

Despre o realitate însă, este de acord întreaga știință: cu studiul microfizicului au fost

4 Vd.: C. Gh. Bradeteanu, *Căldura la chimie*, București, Cugetarea, 1943, p. 5 sq.; apoi: Dan D. Bedeleanu, *Elemente chimice Știința electronului*, Craiova, Scrisul Românesc, 1941, p. 22 sqq.; Ing. Ștefan Georgescu, *Minunata poveste a electronului*, București, Cartea Românească, 1940, p. 3 sqq.; Ioan G. Popescu, *Lumea electronilor*, București, Universul, 1943, p. 155 sqq.; Cr. Musceleanu, *Materie, energie, radiațiuni*, București, Universul, 1942; etc. etc.

5 Vd.: F. Nicolau, *Știință și filosofie*, în Symposium, An. III, Nr. 2, Oct. 1943, p. 153 sq.

revoluționate toate temeliile clasice ale științei, „prin fenomenele intranucleare, intraatomice și intramoleculare se poate explica toată fenomenologia fizico-chimică, care stă la baza tuturor fenomenelor din natură”,⁶ știința a pictat „o nouă icoană a lumii”,⁷ începuturile fizicii moderne se confundă, astfel, cu începuturile unei noi științe,⁸ mai modestă, care a abjurat dela erezuri științifice străvechi și a cedat la pozițiile luciferice și ateiste ale scientismului modern.⁹

Ceea ce ne interesează pe noi, ca teologi, și vom baza pe ultimele rezultate științifice obținute de microfizică, ne va servi la argumentarea existenței personale a lui Dumnezeu. Procedeu nostru va fi același procedeu folosit la explorarea rațională a macrocosmosului natural, numai că aici metoda este *à rebours*. Vom pleca, astfel, dela *elastica contingentă*, dela *străvechea mișcare*, dela *expresiva nomologie* și *edificatoarea teleologie*, pe care le vom afla cu o existență întru nimic știrbită, funcționând în microfizic, ca și în macrofizic.

Contingenta

Studiul microfizicului, abia, pe lângă dărâmarea unor zeități științifice păgâne, a generalizat, în știința modernă, *relativitatea* și *incertitudinea*.¹⁰ Zeitățile păgâne, pe care le tămăia știința până ce au fost explorate subteranele microfizice ale materiei erau: *autonomia rațiunii*, *scientismul ateu*, *determinismul*, *eternitatea materiei și a energiei*, *continuitatea și conservarea materiei și a energiei*, toate ficțiuni, dovedite astăzi, dar pe care odinioară știința își clădea necredința sa sfidătoare.¹¹

Ultramicroscopul electronic descoperire electronul și cu electronul începe minunata poveste a adevăratei științe.¹² Modelul atomic corpuscular, descoperit de *Rutherford* și de *Bohr*, doi fizicieni iluștri, nu putea explica multe fenomene fizice electromagnetice. După teoria acestor doi fizicieni, numită *teoria emi-*

siunii, cunoscută încă dela *Empedocle* și dezvoltată de *Newton*, sursa luminoasă emite particule, sau corpuscule, prin aer.¹³

Nu durează mult însă, și apare *teoria ondulatorie* a lui *Huyghens* și *Louis de Broglie*, și asta cunoscută de mai înainte, dela *Aristotel* și *Descartes*, cari au susținut că atomii sunt compuși din electroni-unde. După teoria ondulatorie apare însă *teoria electro-magnetică* a lui *Maxwell* și *Hertz*, cari susțin că lumina este identică cu electro-magnetismul, sau că materia este formată din energie electrică. Noua teorie a permis dezvoltarea *telegrafiei fără fir* și a *radiodifuziunii*. *Lorentz* a completat teoria prin aceea că a arătat că vibrațiile electro-magnetice se transmit prin electroni [corpusculi cu electricitate negativă] și că orice accelerare a mișcării unui electron e originea unei unde electro-magnetice. După această teorie, schimburile de energie între materie și radiație se fac neconținut.¹⁴

Un mare fizician german, *Planck*, demonstrează, în 1900, în sfârșit, că orice oscilator nu poate emite sau absorbi energie decât prin anumite unități discrete, obținute prin salturi brusce, multiple ale unei cantități elementare, numite *cuante*, *teoria cuantelor* s'a născut.¹⁵ Cu teoria cuantelor microfizica și-a atins apogeul său novator și reformator.

Toate realitățile științifice vor suferi corectivul cuantei discontinue și brusce, vor rezista numai acele valori care se vor putea acomoda noii teorii, totul ce nu se va putea acomoda va cădea la pământ.¹⁶

Instabilitatea teoriilor microfizice nu este însă terminată. Polemica începută încă la *Rutherford-Bohr* asupra electronului, despre care nu se poate spune dacă este corpuscul sau undă, dacă este materie sau energie, deși prin *teoria complementarității lui Bohr* se susținea că unda și corpusculul sunt aspecte complementare ale aceleiași realități,¹⁷ continuă și mai târziu, trimițându-și reprezentanți și ramificații până în zilele noastre, așa marii fizicieni *Heisenberg* și *Dirac* ajung iară la convingerea străveche a lui *Democrit*, că atomul este corpuscul.¹⁸

6 Vd.: Gh. Vlăduț, *Tot mai adânc în micul infinit*, în Ziarul Științelor, An. LVII, Nr. 44, 2 Noembrie 1943, p. 874

7 Vd.: Arthur Neuberger, *Das neue Weltbild der Physik*, Göttingen, Vandenhoeck u. Ruprecht Verlag, 1941, p. 3 sq.

8 Vd.: A. Dumitriu, *Începuturile fizicii moderne*, București, Soc. Rom. de filos., 1937, p. 3.

9 Vd.: A. Dumitriu, *Știință și incertitudine în „Știință și cunoaștere”*, Caiete de filosofie, Nr. 4, București, 1942, p. 128 sqq.

10 Vd.: A. Dumitriu, *Bazele filosofice ale științei*, București, Soc. Rom. de filos., 1938, p. 124 sq.

11 Vd.: P. Botezatu, *Determinism și indeterminism în fizica modernă*, în Revista de filosofie, Vol. XXVII, Nr. 3-4, Iulie-Deceembrie 1943, p. 325-338.

12 Vd.: Ing Ștefan Georgescu, *Minunata poveste a electronului*, București, C. Românească, 1940, p. 6 sqq.

13 Vd.: A. Boutaric, *Les conceptions actuelles de la physique*, Paris, Flammarion [Bibl. de philos. scient.], 1936, p. 34 sqq.

14 J. Aberman, *Curentul intelectualist francez*, București, 1939, p. 42.

15 Vd.: Louis de Broglie, *La physique nouvelle et les quanta*, Paris, Flammarion, 1937, p. 6 sq.

16 Vd.: A. Dumitriu, *Cunoaștere și microfizică*, București, Fund. Regale, 1939, p. 10 sq.

17 Vd.: Mironescu, *Microcos. fizic*, p. 254.

18 Vd.: Boutaric, *Les conceptions actuelles de la physique*, p. 18 sq.

Savantul Heisenberg, văzând însă atâta instabilitate în ipotezele, teoriile și legile științifice, a pășit la organizarea celebrului său *principiu al incertitudinii*.¹⁹ Acest principiu ne spune că observatorul nu poate niciodată determina cu precizie situația unei obiect, deoarece întotdeauna va fi o inexactitudine, care, oricât s'ar mări puterea de observație, se va mări și ea. Poziția și viteza unui electron, astfel, nu se pot determina cu exactitate, oricât de perfect ar fi ultramicroscopul, deoarece nicidecum nu vom putea cunoaște distanța față de punctul fix, sau coordonata, decât cu o eroare, neconținut în creștere, după cum crește și puterea de observare, deoarece legile fizico-chimice sunt niște legi simple statistice, care se aplică — după *teoria fluctuațiilor* — cu o inexactitudine crescândă pentru sisteme din ce în ce mai mici.²⁰

Viteza și poziția electronului nu pot fi cunoscute, astfel, simultan.

Această speculație de natură filosofică a fost confirmată experimental prin așa zisul „fenomen Compton”, care constă din faptul că îndată ce o rază de lumină sau raza X, adică unicele mijloace prin care noi am observa mișcarea electronului — se ciocnește cu un electron, imediat îi și schimbă viteza și poziția. Astfel noi nu putem observa decât un electron tulburat, adevărata mișcare a electronului rămânând nevăzută de noi.²¹

Plecând dela această incertitudine a cunoștinței noastre asupra unui fragment foarte redus al lumii, savantul Heisenberg ne arată cât de absurdă este pretențiunea de a extinde, fără rezerve, această cunoaștere incertă asupra infinitei multiplicități a lumii.²² El conchide că trebuie să renunțăm definitiv la ideea unei realități obiective în spațiu și timp, independentă de observație.²³

Tot atât de revoluționară a fost și celebra *teorie a relativității a lui Einstein*.²⁴ Această explică legile universului pe baza unei geometrii ne-euclidiene, cea a lui *Riemann*, refuzând străvechea concepție newtoniană a unui spațiu rectiliniu și tridimensional. Einstein utilizează un spațiu curb și patru dimensiuni, dintre care a patra dimensiune a spațiului este timpul.²⁵

Rezultatele au fost extraordinare! Clasică certitudine a fost clătinată din temelii. . . „*Marea ignoranță*” a științei a fost vădită la ea acasă și de proprii ei slujitori și admirațori. . .²⁶

Relativitatea generalizată și incertitudinea generalizată au lămurit definitiv pe savanții științifiți. „*Totul este relativ*”, „*totul este incert*”, a sunat ca un adevărat strigăt de moarte pentru teoriile științifice ale veacului! Determinismul a căzut și odată cu el și-a făcut intrarea indeterminismul, teoria cuantelor a desridicat continuitatea și cauzalitatea, iar teoria ondulatorie a modificat concepția științifică despre materie.²⁷

Materia nu mai este eternă, ea se pierde, în subteranele sale microfizice, în unde electrice, nici energia nu este eternă, deoarece ea se transformă în energie. *Soții Joliot-Curie* au reușit a transforma materia în energie, astfel că un atom de heliu cântărește mai puțin decât cei patru atomi de hidrogen care-l compun și invers: energia în materie!²⁸ Ei au întrebuitat o cameră *Wilson*, în care au făcut să treacă fotoni gama de lumină, corpusculele imateriale de lumină, și au observat că, la un moment dat, fotonul gama cu energie foarte mare se transformă într-o pereche de electroni, unul negativ și altul pozitiv. Aceasta înseamnă că fotonul gama, corpusculul imaterial de lumină, se materializează.²⁹

Fizicianul Jean Thibaud, obținând pozitroni în număr mai mare, a putut face dovada fenomenului invers, acel al *anihilării materiei*. Din alipirea unui electron cu un pozitron aceștia doi dispar și în locul lor se nasc doi fotoni de câte 500.000 de electroni volți!³⁰ Oricum ar fi însă, cu procesele acestor dispariții, un lucru rămâne stabilit: și electronii, ca toate cele din Univers, sunt trecători, ei se nasc, trăesc și apoi mor.³¹

Știința modernă, studiind materia și în special structura atomului, a descoperit până acum, că universul este format numai din energie sub diferite forme: energie propriu zisă, materie și radiațiuni, care se prefac neconținut unele într'altele; că atomul răspândește raze alfa α , atomi de heliu cu sarcini pozitive, raze

19 Vd.: Dumitriu, *Baz. filos. ale șt.*, p. 138 sqq.

20 Cf. Gh. Vlăduț, *Tot mai adânc în micul infinit*, în Ziarul Științelor, An. LVII, Nr. 4, 12 Oct. 1943, p. 807.

21 Vd.: Vlăduț, *Tot mai adânc în micul infinit*, p. 807.

22 Cf. Mironescu, *Microcos. fizic*, p. 296.

23 Cf. Botezatu, *Determ. și indeterm. în fizica mod.*, p. 331.

24 Vezi și: L. de Broglie, *o. c.*, p. 80 sq.

25 Vd.: I. Petrovici, *Introducere în metafizică*, București, Casa Școalelor, 1924, p. 89 sq.

26 Vd.: A. Dumitriu, *Marea ignoranță*, în *Revista de filosofie*, Vol. XXII, Nr. 2, Aprilie—Iunie 1936, p. 195.

27 Vd.: W. Heisenberg, *Les principes physiques de la théorie de la quanta*, Paris, Ed. Gauthiers-Villars, 1934, p. 8.

28 Vd.: Gr. Rădulescu, *Materia, o formă a energiei*, în Ziarul Științelor, An. LVII, Nr. 3, 19 Ian. 1943, p. 47.

29 Cf. Popescu, *Lumea electronilor*, p. 213 sq.

30 *Ibid.*, p. 215.

31 Vd.: Gr. C. Moisil, *Știință și irațional*, în „*Știință și cunoaștere*”, p. 114 sqq.; Dumitriu, *Baz. filos. ale șt.*, p. 44 sqq.

beta β eletroni, sarcini elementare de electricitate, raze gama γ , unde electromagnetice ca cele luminoase și razele X; că energia din fiecare corp poate fi pusă în libertate sub forma de radiațiuni ondulatorii sau de fotoni. Fizicianul Dr. James spune: „*Trebuie să ne obișnuim cu ideea că trăim într'un univers format din unde și numai unde, că plutim într'omășă de generatori de energie: fotoni, protoni, electroni, pozitroni, neutroni, deuteroni, heliotroni, quante de energie, de acțiune, etc.*”³²

Pe când odinioară existau două principii distincte, egal de eterne, *materia și energia*, astăzi știința modernă, studiind infinitul mic, desființează complet materia sacrosanctă, reducându-o la energie, iar pe aceasta prefăcându-o în materie, la rândul său!?!

Iată marele paradox științific al științei moderne!!

Materia se amestecă, astfel, cu energia; materia nu este, astfel, decât un „vid însuflețit”, un vid care cândva a fost adus la consistență! Contingenta microfizică a materiei este, astfel, foarte grăitoare; teoria creațională creștină a lumii din nimic este admisă astăzi de știință, după secole întregi de defăimare și critică!

Dar incertitudinea și relativitatea generalizată a mai spart și alte redate științifice: astăzi liberul arbitru are curs liber în știință, despre un spirit absolut se vorbește cu mai multă stimă, iar nemurirea este serios cercetată și studiată!

Știința cu teoria cuantelor, cu electronii, cu incertitudinea, a trecut pe nesimțite în metafizic și religios! Legile științifice, considerate secole de-a rândul „*tabu*”, au fost desființate peste noapte, ipotezele se succed vertiginos după ipoteze, chiar principiul noetic formal al științei — rațiunea — este amenințat de irațional și illogic!

Contingenta microfizică dovedește un început pentru toate lucrurile, considerate în subteranele lor microfizice, și o cauză a tuturor, care este Dumnezeu.

Mișcarea

Fenomenul mișcării, observat în macrocosmos, este real și evident și în microfizic. Mișcarea din macrocosmos se află, sub toate aspectele sale, și în microfizic. Toată complicația cinetică din Universul mare se află și în

Universul mic, cu mișcări variate și multiple, care merg la infinit. Așa după cum mintea omenească stă în admirație, în fața infinitului mare, așa rămâne ea în admirație și în fața infinitului mic, cu miile sale de sori și de mișcări.

După cum mișcările din macrocosmos scapă de sub controlul omului, care nu este autorul lor, tot așa și mișcările din microcosmos scapă de sub controlul omului, care cu atât mai puțin le poate controla, norma sa și pricinui. Infinitul mic, în mișcare, este o mărturisire tot atât de elocventă a Dumnezeirii, ca și infinitul mare.

Prot. Dr. Petru Rezuș

CUVÂNTUL VIEȚII

(I IOAN 1)

XVI.

Pocăința adevărată

La Duminica lui Zacheu, a XXXII după Pogorirea Sf. Duh

(Luca 19, 1—10)

„Și de am nedreptății pe cineva cu ceva întorc împăratul” (Luca 19, 8).

Cuvântul pocăinței vestit în lume, dela cele dintâi strigate ale proorocilor, până la propovăduirea Cuvântului Vieții și de aci până la sfârșitul veacurilor prin sf. Sa Biserică, este cel mai adânc și sguđuitor cuvânt ce s'a adresat și se adresează ființei omenești.

Ce este ea?

Adânc cu privire la cuprinsul lui și sguđuitor pentru impresia puternică ce el o produce în sufletele oamenilor, el este o poruncă și o chemare; o datorie și un răspuns la această chemare și însemnează revenirea fapturilor cuvântătoare *la firescul făgaș* al finalității sale și la locul de unde să-și poată relua drumul adevărat al *ființei sale suprafirești*: Împărăția cerurilor.

Pentru acest motiv pocăința este **ușa** mântuirii, prin care omul, în Hristos „și va intra și va ieși și pășune va afla”, căci prin pocăință, omul „iese” din lumea păcatului și „intră” în viață, viața mântuirii și pășunea nemuririi (F. Ap. 11, 18; II Cor. 7, 10). Fără de pocăință, viața omului și a lumii ar deveni un chinuitor iad din cauza remușcărilor conștiinței, ce sfârșesc prin desnădăjduire și sinucidere, ori o viață atât de decăzută în moravurile ei că

³² Moș Delamare, *Puterea rugăciunii în fața științei*, în Almanahul ziarului științelor, 1944, p. 153.

nu s'ar deosebi întru nimic de viața animalelor necuvântătoare.

Acest adevăr nu poate fi tăgăduit de nimeni și de nimic, deoarece el este puternic simțit și în sufletul celui ce ar încerca să-l tăgăduiască.

Felurile ei

Despre pocăință vorbește sf. Scriptură în toate locurile ei, pentru că ea este de neapărată trebuință pentru mântuire (Luca 13, 3—5) și sf. Biserică ne învață despre ea, vorbindu-ne din două puncte de vedere: din partea omului și din partea Domnului.

Din partea lui Dumnezeu, ea este un dar produs prin lucrarea Duhului sf. și ca atare lucrează în mod nevăzut în pregătirea și săvârșirea sf. Taine a Spovedaniei: „în ziua aceea voi revărsa zice Domnul — Duhul Harului și al rugăciunii... și se va deschide un Izvor pentru casa lui David și pentru locuitorii Ierusalimului, pentru păcat și pentru necurățenie“ (Zah. 12, 10 și 13, 1). Tot din acest punct de vedere ea este o chemare universală: „veniți acum și să ne judecăm zice Domnul și de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voiu albi; iar de vor fi ca roșala, ca lâna le voiu curăți“ (Is. 1, 18), căci „Dumnezeu voiește ca tot omul să se mântuiască și să vină la cunoștința adevărului“ (I Tim. 2, 4) și El ne rabdă îndelung, nedorind să piară cineva și să vină toți la „pocăință“ (II Petru 3, 9).

Privită din partea omului ea este o necesitate pentru viață (F. Ap. 11, 18) și o datorie a cunoașterii de sine și de recunoaștere a slăbiciunii personale pentru a putea pune bazele unei vieți noi, prin reparație și pază în viitor.

Combinând cele constatate, definim pocăința ca o *virtute supranaturală fundamentată pe Dreptatea lui Dumnezeu, care înclină pe om să recunoască păcatul și să-l urască și luând hotărârea puternică de a-l evita în viitor, caută să repare tot ce a greșit prin sentimente și fapte „vrednice de pocăință“.*

Sf. Scriptură în învățăturile și pildele ei lămurește când unul, când altul din elementele acestei definiții și în acest înțeles și pericopa evangheliei numită „a lui Zahau Vameșul“, ne aduce desvăluirea elementului „reparație“ pentru a ne arăta care este adevărata pocăință. Căci pocăința a avut și Cain, după ce a omorât pe fratele său (Gen. 4, 13—14). Și Faraon când a văzut minunile plăgilor și s'a pocăit zicând: „Domnul este drept, dar eu și poporul meu fă rădelege“ (Ex. 10, 16), dar n'a împlinit nimic din făgăduințele date, ci când se izbăvea, reve-

nea la împietrire. Pocăința a avut și Iuda vânzătorul când a zis: „păcătuit-am vânzând sânge nevinovat“ (Mat. 27, 3—4), dar în loc să caute repararea și să facă să rodească pocăința sa, lipsit fiind de credință, a rodit desnădăjduire și sinucidere și osândă veșnică sie-și.

Pocăința au și creștinii: unii din obiceiul familiei și al societății în care trăiesc, alții de forță, alții din inimă, în vremea posturilor, mărturisindu-și păcatele ca și Faraon, și se înfrânează dela ele câteva zile până primesc iertarea și sf. Taine, dar după aceea, se întorc din nou la petrecerea cea dintâiu și poate la una mai rea. Și ce este aceasta decât primejdia „jocului cu focul“ și păcatul ispitirii lui Dumnezeu care nu poate fi înșelat (cf. I Cor. 6, 9; Deut. 6, 16; Mat. 4, 7).

Mai zic că se pocăiesc cei ce fug de Biserică și aleargă la adunările rătăcirilor sectare. Amară înșelăciune. Pocăința fără de *Har* și fără de *dreapta credință* este deșartă și stearpă și nu este întristarea cea după Dumnezeu (I Cor. 7, 10), ei numai vorbesc despre pocăință, dar oprind roadele ei.

Fată de aceste înfățișeri de pocăință falsă, stricată și potrivnică lui Dumnezeu și omului, stă pocăința aleșilor lui Dumnezeu cari s'au lămurit dintre cei chemați prin dovedirea pocăinței, prin *sdobire de inimă și fapte vrednice*.

Pocăința roditoare

Se pocăiește cu adevărat David, când recunoscându-și vina se întoarce la făgașul firesc al hotărârii de a nu mai greși: „odată a păcătuit David — zice un sf. Părinte — și toată viața lui a plâns“ având cunoștința păcatului neconținut în fața sa: „că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea“ (Ps. 50). De aceea suspină întotdeauna, reparând cu căință nelimitată păcatul căruia i-a pus capăt: „ostenit-am întru suspinul meu, spălavoiu în toate nopțile patul meu, cu lacrimile mele așternutul meu voiu uda“ (Ps. 6, 6) Și pentru a nu se crede că plângerea păcatului este un coșmar sau o manie a celor bigoți, iată rezultatul acestei pocăințe: „mărturisi-voi asupra mea fărădelegea mea Domnului și El va ierta păgânătatea inimii mele“ (Ps. 31, 6) și în alt loc, „pentru ce ești măhnit sufletul meu și pentru ce te turburi, nădăjduiește spre Dumnezeu, că mă voiu mărturisi Lui, mântuirea feței mele și Dumnezeul meu“ (Ps. 41, 6—7).

Totuși pocăința nu este desăvârșită fără de roade și ca să poată fi ca atare intervine și trupul: „genunchele meu a slăbit de post și

carnea mea s'a schimbat pentru untul de lemn" (Ps. 107, 23) „iar de glasul suspinului meu s'a lipit osul meu de carnea mea" (Ps. 101, 6) dar rodirile pocăinței nu le-a lăsat: „*priveghiat am și m'am făcut ca o pasere ce este osebită pe casă*" (Ps. 101, 8) și „*cenușă ca pâinea am mâncat și băutura mea cu plângere am amestecat*" (Ps. 101, 10). Iată pocăință adevărată și iată rosturile ei.

Pocăință adevărată a avut și ne arată păcătoasa care cu lacrimi spală picioarele Mântuitorului și nu precupește prețiosul mir a-l turna pe picioarele Lui (Matei 26, 7).

Dacă zice cineva: n'am păcate spurcate și nici crime n'am făcut, ce pocăință îmi trebuie mie? Să priyească la cel invrednicit și înălțat până la al treilea ceriu la sf. Ap. Pavel și să vadă simțire de pocăință neconținută: „în posturi, în priveghieri, în izgoniri, în ostenele, în nevoi și strâmtorări" (II Cor. 6, 4—6) și toate acestea pentru a dovedi căința sa, că zicea: „adevărat este cuvântul și de toată primirea vrednic că Hristos a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoși *dintre cari cel dintâi sunt eu*".

Cine crede a fi fără păcat pentru că bătrân să caute la pilda vieții de pocăință a sf. Ap. Petru și să-l urmeze până la moartea cea mucenicească ca să-i vadă rodirile pocăinței sale (F. Ap. 4, 3).

Pilda lui Zacheu

Și dacă nu putem pune vrednicia unor astfel de vase întraripate ale sf. Duh față de ticăloșia inimii noastre să căutăm pilda vameșului Zacheu. Păcătos ca noi, și Domnul i se face pieten (Luca 19, 7) intrând în casa lui și făcând mântuire; cum nu va intra și în casa sufletului nostru aducând sfințire?

Dar ce a făcut acela trebuie să facem și noi: dorirea cea bună, credința arzătoare, hotărârea schimbării vieții păcătoase. Iar dacă acestea ni se par lucruri suprafirești ale harului Divin, atunci să facem măcar roadele pocăinții ce țin de datoria conlucrării cu harul: „Doamne jumătate din avuția mea o dau săracilor și de am răpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit" (Luca 19, 8).

Este aici dreptate, reparare, smerenie și lepădare de sine, și dacă poate omul să se desbrace pe sine de atâtea lucruri îngăduite cum nu se va lepăda de păcatele cele neingăduite și cum nu se va desbrăca de păcat urmând pilda lui Zacheu.

Pocăința lui Zacheu este pocăința adevărată, pe care fiecare din noi o putem urma. Ea cuprinde toate condițiile necesare pocăinții ade-

vărate: smerenie (Iac. 4, 9—10), întristare și căință adevărată (Ioil 2, 12—13), mărturisire a păcatelor (Ps. 31, 5), întoarcere la Dumnezeu (F. Ap. 3, 19), părăsire de păcate (I Tes. 1, 9), credință (Mt. 21, 32) și *fapte vrednice de pocăință* (Ier. 5, 7; Luca 3, 8).

Acestea au rodit mântuirea casei lui Zacheu și acestea vor rodi și mântuirea, sfințirea și îndreptarea noastră.

Să nu zică cineva că e de ajuns a se pocai ca tâlharul de pe cruce, în ceasul ultim al vieții sale și numai printr'un singur cuvânt: „pomenește-mă Doamne", fiindcă cine râvnește mântuirea tâlharului trebuie să se supună acestorași patimi: *crucificarea și sprobirea fluierilor picioarelor* (Ioan 19, 32) ceea ce echivalează cu sentimentele și rodirile vrednice de pocăință: posturile, priveghierile, lacrimile, faptele bune etc.

Datoria noastră

Iată deci icoana adevărată a Pocăinței. Să cercetăm ce ne lipsește pentru a împlini în viața aceasta, care este a pocăinței, tot ce este de lipsă și să reparăm fărădelegile făcute, restituind împătrit nedreptățile, ca să merităm mântuirea, în chipul lui Zacheu. Și apropierea sf. Post care este pomul plin de roade ale pocăinței să ne aducă aminte de cuvintele: „Acum este vremea primită, acum este ziua mântuirii" (II Cor. 6, 2) și să nu întrelăsăm o clipă a ne pocai căci în curând vine pedeapsa (F. Ap. 2, 5, 16) de care Bunul nostru Mântuitor să ne izbăvească cu dorul și iubirea Lui de oameni prin pocăința și faptele bune ale noastre și prin Harul Său. Amin.

S T I R I

Alegerile de mitropoliți și episcopi au decurs în cea mai mare liniște și ordine. Episcop al Constanței a fost ales Arhim. Chesarie Păunescu, dir. Seminarului Central din București. La Buzău, Dr. Antim Anghelescu, vicarul sf. Mitropolii a Olteniei. Pentru scaunul de arhiepiscop al Chișinăului și mitropolit al Basarabiei, Efrem Tighineanu, arhiepiscop locotenent.

Ctitorii și danii la biserica din Ferdinand
Casa parohială începută în vara trecută prin asistența morală și materială a dlui Ing. Constantin Orghidan, președintele Consiliului de Administrație și a dlui Eugen Pucerea, Directorul Societății T. N. C. și a administrației și a populației din sat, a fost terminată și sfințită la 19 Dec. 1943.

Construcția acestei case, unică în felul ei, este concepută după modelul vechilor arhondarice ale mănăs-

urilor moldovenești și atât zidurile cât și decorația de lemn fac din această operă arhitectonică o podoabă pentru biserica din Ferdinand ca și pentru eparhie.

Din prilejul sfințirii, Pr. Ioan Racoveanu aduce mulțumiri tuturor sprijinitorilor și binefăcătorilor săi cari i-au ajutat la desăvârșirea acestei mărețe opere creștinești.

Daniile nici în acest an n'au lipsit în biserică. Astfel dna Ecaterina Eugen Pucerea a donat suma de 10.000 lei pentru confecționarea unui stihar colorat din mătăasă brocată, obiect ce s'a și procurat, ca fiind absolut necesar pentru sf. slujbe.

Dl Ing. Teodor Fătu, pentru înălțătoarele momente trăite, din prilejul Nașterii Domnului, în solemnitatea serviciilor divine împletite cu cor și rugăciune, a donat suma de 2000 lei (mărturisire proprie).

Dl Generat Iorgulescu, îndrumătorul întreprinderilor metalurgice și dl Gheorghe Iacob, funcționar, au donat fiecare câte 1000 lei, tot în acest scop.

Dnele Carmen T. Constantiniu, Constanța Dr. Caliani, Nina Cadia, Elena Pr. Racoveanu și Maria Danciu au donat tămâie, smirnă, untdelemn, lumini și vin. Tuturor și fiecăreia în parte, Biserica ține și pe această cale să le mulțumească, rugându-se pentru sănătatea lor.

Pomul de Crăciun pentru ajutorarea săracilor în acest an a fost mai îmbelșugat ca oricând. Deși în cadrele și cu sprijinul exclusiv al Uzinei, și aici întâlnim iarăși dărnicia dlui Ing. C. Orghidan și a dlui director E. Pucerea, totuși Biserica a fost chemată să se pronunțe și să dirijeze darurile, cari au atins cifra de 2.000.000 lei.

N'a rămas copil de școală neîmbrăcat: bocanci, haine, ciorapi, albituri, flanele etc.

În afară de acestea fiecare muncitor, fiecare pensionar, s'a bucurat de câte un frumos cadou bănesc de sărbători.

Pentru populația nevoiașă, din afara Uzinei, s'a intervenit la Prefectură și vor primi cu toții făină, zahăr, porumb, săpun etc.

...Munca a fost multă și grea dar roadele fără de seamăn ne fac să uităm totul!

În fața mulțimii, în sala cea mare a Uzinei, Pr. I. Racoveanu aduce mulțumiri tuturor acestor mărinimoși donatori, cari au aprins — prin darul lor — bucuria stelei de altă dată, în fiecare casă de creștin.

Reveniri și treceri la ortodoxism. Biserica noastră din Ferdinand, căreia i s'a alăturat și Căminul Cultural din loc, printr'o muncă sistematică întreprinsă în ogorul sufletesc, a adus în sânul său pe următorii membri:

Milentie Jura, predicator baptist și soția sa Ecaterina Jura, baptistă. Apoi: Anton, Maria și Lidia Borugă; Evlavius Todăa și Elisaveta Novac, bapțiști.

Anton, Ioan, Maria, Anton și Francisc Carelli, romano-catolici.

Ștefan și Maria Munteanu; Valeria, Virginia și Constanța Șerban; Maria Grecu, greco-catolici.

Mihai Novac, evanghelic.

Tânăra Biserică din Ferdinand și-a sporit, astfel, credincioșii cu 22 suflete.

† **Prof. Ioan Simionescu**, președintele Academiei Române a încetat din viață la 7 Ianuarie 1944, în vârsta de 70 ani. Regretatul profesor a fost unul din scriitorii cei mai gingași ai frumuseților și bogățiilor țării noastre, a scris apoi cărți pentru tineret și educa-

tori conținând păreri judicioase, pentru o mai rodnică muncă spirituală.

Contele Ciano a fost condamnat la moarte și executat. Se știe că delăturarea Ducelui Mussolini și instaurarea guvernului Badoglio se datorește unei conjurații la care au participat și 19 membri din marelle consiliu fascist. Un tribunal special a dat verdictul cu privire la 19 trădători, condamându-i, pe 18 din ei la moarte, iar pe unul la 30 ani temniță grea. Din cei 18 numai 5 au fost prezenți, între ei și contele Ciano, ginerele Ducelui. E interesant că verdictul aspru a fost semnat de însuși Ducele Mussolini. În zorii zilei de 12 Ianuarie cei 5 trădători au fost executați.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 6887 B. 1943.

NOTĂ OFICIALĂ

Deși n'au intrat încă rapoartele dela toate Oficiile protopopești, ținem să atragem din nou atențiunea P. Cuc. Preoțimi parohiale asupra ordinului nostru circular Nr. 6887 B. 1943 din 23 Noemvrie 1943 apărut în Foia Diecezană No. 50 din 12 Decemvrie 1943, și să punem din nou în vedere P. Cuc. Preoți, ca să pună cât mai multă râvnă și insistență pentru plasarea a cât mai mulți orfani de război la credincioșii mai înstăriți și cu inimă creștinească din eparhia noastră.

Nu putem crede și nu putem nici măcar presupune, că sufletul bun și milos al credincioșilor noștri bănațeni să nu se aplece spre durerile și suferințele orfanilor de război și să nu le întindă o mână părintească de ajutor, spre a-i face să nu simțască dureria în care au ajuns.

Părinții orfanilor de război au sângerat apărând hotarele Țării și și-au jertfit viața pentru sf. Cruce și pentru reîntregirea Neamului, iar noi, cari la umbra jertfelor lor ne îndulcim în tihnă de rodirile ostenelelor noastre, datorință avem să nu dăm uitării familiile și copiii lor, ci să îngrijim de ei și cu iubire cu adevărat creștinească și părintească să-i ajutăm și să-i ocrotim.

Până la 15 Februarie a. c. toți Cuc. Preoți sunt poțitiți a comunica prin Of. Protopesc rezultatul strădaniilor pentru plasarea orfanilor de război.

Caransebeș, la 8 Ianuarie 1944.

Episcop:

Consilier referent:

† VENIAMIN

Prot. ic Stfor R. G. Ancușă

Nr. 5506 B. 1943.

CONCURS.

Se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană, pentru ocuparea postului de preot în parohia de cl. I-a din comuna **Băile Herculane**, cu filia Pecenișca, protopresbiteratul Mehadii, parohie devenită vacantă prin pensionarea preotului Dimitrie Popovițiu.

I. Beneficii:

1. Salar de Stat;
2. Birul parohial 6.000 (șasemii) lei anual;
3. Stola uzitată;
4. Locuință în casa cedată de către Ministerul Sănătății pentru casă parohială.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în Dumineci și sărbători și a catehiza la școala primară atât din Băile-Herculane cât din Pecenișca, fără nici o altă remunerație.

Va respecta apoi cu sfîntenie ordinea serviciilor divine de pâna acum, atât în parohie cât și în filie.

Postul de preot de mai sus se întrecește prin numire din partea Consiliului eparhial și astfel cei ce doresc să ocupe acest post, întru cât întrunesc condițiunile legale în vigoare, să-și înainteze cererile lor adresate Consiliului eparhial, prin Prea On. Oficiu protopopesc al Mehadii cu sediul în Orșova.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 7 Decembrie 1943.

Episcop: 1—3 Consilier referent:
† **VENIAMIN** **Prot. R. G. Ancușă**

Nr. 5098 B. 1943.

CONCURS:

În baza deciziei Ven. Consiliu Eparhial Nr. 3310 B. 1943 din 23 Iunie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană pentru postul de preot în parohia de clasa III-a din comuna **Sărăzani**, protopopiatul Făgetului devenită vacantă în urma încetării din viață a preotului Constantin Albu.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 32 jugăre;
2. Venitele stolare uzitate;
3. Locuință în casa parohială cu un intravilan de 1600 stj. în supraedificatele economice necesare.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificația recentă pentru parohii de clasa III-a precum și binecuvântarea Prea Sfinției Sale Episcopului eparhial să-și înainteze cererile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Sărăzani, prin Prea Onoratul oficiu protopresbiteral ort. rom. al tractului Făget.

Reflecțanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a Prea Onoratului Domn Protopresbiter tractual în vreo Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie tipic și cântare însă nicidecum în ziua alegerii.

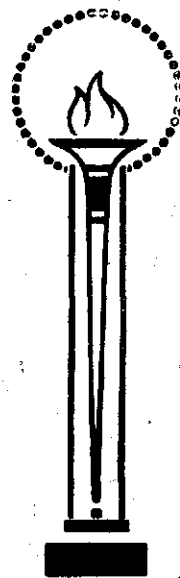
Conform §-lui din Reg. pentru parohii, văduva preoteasă și orfanul minor rămân 6 luni de zile și au dreptul la jumătate din venitul parohiei un an întreg după moartea preotului.

Sărăzani din ședința Consiliului parohial ținută în 15 August 1943.

Președinte: 1—3 Secretar:
Pr. **MILOȘ ILIE** adm. par. **NICOLAE MĂRGAN**

În conțelegere cu Oficiul protopopesc
IOAN MUNTEAN protopresbiter

Lumânări de ceară curată

produse ale
fabricii e-
parhiale de
lumânări

de vânzare
la **Librăria
diecezană
Caransebeș**
cu prețul de

1700 lei kilogramul